

INTERNATIONAL MONETARY REFORM AND THE DEVELOPING COUNTRIES

Miss Soontarce Intaraprasite

005811

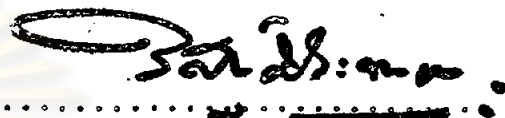
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy

Graduate School
Chulalongkorn University

1975

ศูนย์วิทยุโทรพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

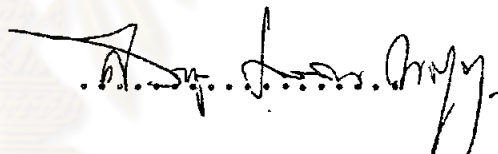

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย อาจารย์วิจัย สุนิจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศกับประเทศกำลังพัฒนา

ชื่อ

นางสาวสุนทร อินทรประสิทธิ์ สาขาวิชาการธนาคารและการเงิน
แผนกวิชา การบัญชี

ปีการศึกษา

๒๕๑๗

บทคัดย่อ

เนื่องจากภาวะการเงินระหว่างประเทศในปัจจุบันนี้ยังขาดเสถียรภาพอย่างมาก เพราะความบกพร่องขั้นพื้นฐานของระบบและเป็นที่คาดหมายว่าจะยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปอีกหลายปี เพราะปัญหาเรื่องราคาน้ำมันและภาวะเงินเฟ้อทั่วโลกยังคงยึดเยื้อต่อไปอีก ในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา ประเทศในโลกเสรีได้พยายามร่วมมือกันโดยผ่านกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อทำการปฏิรูปและวางรากฐานของระบบการเงินระหว่างประเทศ ให้มั่นคงยิ่งขึ้น และคาดว่า การพัฒนาในเรื่องนี้คงจะต้องกระทำต่อไปได้อีกในอนาคต จึงเป็นโอกาสของประเทศกำลังพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้สมควรที่จะศึกษาถึงแนวโน้มที่ระบบการเงินจะพัฒนาไปในอนาคตภายในภาวะแวดล้อมปัจจุบัน โดยเฉพาะผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา เป็นที่น่าสังเกตว่าในอดีตประเทศที่กำลังพัฒนามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องน้อยมาก ในการประชุมหารือกันระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาเรื่องนี้

วิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งจนกระทั่งก่อให้เกิดความปั่นป่วนในตลาดเงินตราต่างประเทศโดยทั่วไปนั้นเป็นเพราะระบบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีข้อบกพร่องขั้นพื้นฐานในเรื่องสภาพคล่องระหว่างประเทศและระบบการปรับตัว ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอยู่อย่างใกล้ชิด การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ทำให้ประเทศจะเปลี่ยนหรือปรับอัตราแลกเปลี่ยนของคนให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ดุลการชำระเงินของคนไม่ได้อันที่ จำเป็นต้องรอระยะหนึ่งจนกระทั่งขาดความสมดุลเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น ประเทศสมาชิกเองก็ยังไม่ค่อยเต็มใจเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อถึงโอกาสที่

เหมาะสมเพราะปัญหาทางการเงิน ความซักขาในการปรับอัตราแลกเปลี่ยนจึงจำเป็นต้อง
 เปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนในอัตราสูงในภายหลังโดยอาจมีการเก็งกำไรเกิดขึ้นนำอยู่แล้ว
 วิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ นำความปั่นป่วนสู่ประเทศทั้งหลาย
 โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนามักได้รับผลกระทบที่รุนแรงกว่าประเทศที่พัฒนา
 แล้ว นอกจากนั้นการที่เงินสำรองระหว่างประเทศที่ใช้น้อยในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นเงินตรา
 สกุลของประเทศที่สำคัญ ๆ และมีการค้ำวางขวางทั่วโลก เช่น ดอลลาร์ สรอ. ทำให้
 เกิดปัญหาความเชื่อมั่นในเงินสกุลหลักที่ใช้เป็นเงินสำรองระหว่างประเทศนั้น เพราะประเทศ
 เจ้าของเงินตราที่ถือใช้เป็นเงินสำรองจำเป็นต้องทำหน้าที่ที่ซัดแย้งกันตลอดเวลา ๒ ประการ
 คือ ในขณะที่ทำให้เกิดสภาพคล่องแก่โลกโดยยอมให้บุคลากรชำระเงินขาดดุลก็จำเป็นต้อง
 พยายามรักษาความเชื่อมั่นในเงินตราสกุลนั้นของตน

เรื่องการปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
 ต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เนื่องจากการทำงานของระบบการเงิน
 มีผลโดยตรงต่อการค้าระหว่างประเทศ การผลิต และการว่างงานของทุกประเทศ
 เรื่องนี้ยังเป็นเรื่องที่ยากและยุ่งยาก และไม่ได้รับการเอาใจใส่มากเท่าที่ควร
 โดยเฉพาะในบรรดาประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายรวมทั้งประเทศไทย การศึกษาเรื่องนี้
 จะช่วยให้เห็นปัญหาทั้งหลายในระบบการเงินระหว่างประเทศได้อย่างเด่นชัดขึ้น และ
 ทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศกำลังพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น
 สิ่งที่ต้องพิจารณาในการปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศพอจำแนกได้ดังนี้

๑. อัตราแลกเปลี่ยน จะพิจารณาถึงระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและ
 ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่มีอยู่ พร้อมทั้งจุดอ่อนของแต่ละระบบและขอเสนอแนะที่ประเทศกำลัง
 พัฒนาควรเลือกเป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้โดยเห็นว่าควรใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตายตัว
 เช่นในปัจจุบัน แต่ปรับปรุงให้ยืดหยุ่นยิ่งขึ้น

๒. ระบบการปรับดุลการชำระเงิน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขบวนการปรับตัวของดุล
 การชำระเงิน และความรับผิดชอบในการปรับตัวซึ่งจะเป็นประโยชน์หรือเป็นผลดีต่อประเทศ
 กำลังพัฒนาหรือประเทศที่มีดุลการชำระเงินขาดดุล ตลอดจนการใช้เครื่องมือเพื่อกำหนดเวลา
 และความรับผิดชอบในการปรับตัว เพื่อให้การปรับตัวกระทำไต่หนทางที่ยั่งยืน

๓. สินทรัพย์สำรอง เบื้องต้นและสภาพพึ่งแลกเปลี่ยนได้ การไร้สินทรัพย์สำรองเบื้องต้น
 ชนิดใหม่คือสิทธิพิเศษถอนเงินแทนทองคำและเงินสกุลหลักอื่น ๆ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้สินทรัพย์
 สำรองของโลกมีอย่างสอดคล้องกับการขยายตัวทางการค้า และการชำระเงินของโลกทั้งยังเป็น
 การลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไร้ทองคำและเงินสกุลหลักอื่น ๆ เป็นสินทรัพย์สำรองระหว่าง
 ประเทศ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวของประเทศเจ้าของเงินตราสำรองและปัญหาการ
 แลกเปลี่ยนเงินตราสำรองการลดจำนวนเงินสำรองสกุลหลักต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่คือดอลลาร์ สรอ.
 ที่มีอยู่แล้วในมือทางการของประเทศต่าง ๆ และโดยเปลี่ยนให้เป็นสินทรัพย์สำรองขั้นต้นดังกล่าว
 การรวมสินทรัพย์สำรองดังกล่าวได้พิจารณาในแง่ของประเทศกำลังพัฒนาเป็นสำคัญ

๔. ระบบการแทรกแซง การแทรกแซงในตลาดเงินตราต่างประเทศนอกจาก
 จะกระทำเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนแล้ว ยังต้องกระทำให้สอดคล้องกับระบบ
 การปรับดุลการชำระเงินด้วย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้บางประเทศสามารถหลีกเลี่ยงพันธะ
 ในการปรับดุลการชำระเงินได้ วิธีการแทรกแซงในตลาดเงินตราต่างประเทศแต่ละระบบ
 มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันซึ่งประเทศกำลังพัฒนาควรเลือกพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์
 และภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศในไม่ประเทศของตนจะอำนวยให้ได้

๕. ปัญหาการเคลื่อนย้ายของเงินทุน ถึงแม้ว่าการเคลื่อนย้ายของเงินทุนจะเป็นสิ่ง
 ที่มีประโยชน์ ช่วยแก้ความไม่สมดุลในดุลการชำระเงินใดอย่างใดก็ตามถ้าเป็นจำนวนมากและ
 เป็นเวลานานก็อาจก่อให้เกิดผลเสียและเป็นอันตรายต่อระบบการเงินของประเทศที่เกี่ยวข้อง
 และระบบการเงินระหว่างประเทศได้ การควบคุมการเคลื่อนย้ายของเงินทุนระหว่างประเทศ
 เพื่อให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อระบบการเงินจึงเป็นสิ่งจำเป็น

๖. สรุปและขอเสนอแนะ จะกล่าวถึงเค้าโครงของระบบการเงินระหว่างประเทศ
 ที่ควรจะสามารถปรับปรุงได้ภายในสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงินในปัจจุบัน โดยเน้น
 ถึงเรื่องประเทศกำลังพัฒนาควรให้ความสนใจและพิจารณาเป็นพิเศษ

สำหรับวิธีดำเนินการคนควา ในประการแรกพิจารณาและกำหนดโครงร่างของเรื่อง
 แยกออกเป็นสวนต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงดำเนินการหาข้อมูลและขอเท็จจริงต่าง ๆ จากการคนควา
 เอกสาร หนังสือ วารสาร รายงานการประชุมต่าง ๆ ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และ
 ประการสำคัญคือขอคำแนะนำปรึกษาจากท่านผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จดบันทึก ทิวิจารณ์ ศึกษาถึง
 ข้อมูลและคำแนะนำทั้งหมดรวบรวมผลการคนควาและการวิจัย ศึกษานานในขั้นสุดท้ายแล้วจึงสรุป
 ผลของการคนควานี้

Thesis Title : International Monetary Reform and the
Developing Countries.

Name Miss Soontaree Intaraprasite.
Major Department Accountancy. Field of
Specialization Banking and Business Finance.

Academic Year 1974

ABSTRACT

The present international monetary system has shown an overwhelming lack of stability owing to its basic deficiencies. It is expected that the present situation will prevail in the next several years because of the oil and inflationary problems. In the past 2 years, countries in the Free World have joined force under the auspices of the International Monetary Fund in their endeavour to reform and strengthening the foundation of the system. This task will continue in the foreseeable future. The developing countries should therefore seize the opportunity of making a close study, considering the present environments, of the possible shape that the system is likely to take in the near future especially on those aspects of particular concern to the developing countries. It is worth noticing that in the past, the developing countries were allowed very little participation in international consultation on the problems of this nature.

International monetary crises which on each occasion caused great disturbances in the foreign exchange markets generally have been due to fact that the present international monetary system has two fundamental deficiencies the international liquidity and adjustment problems which are closely inter-related. By using the system of fixed exchange rate, countries are not able to adjust their exchange rate promptly enough to suit changing circumstances. A period must lapse so that it becomes clear that a case of fundamental disequilibrium in the balance of payments can be proved. But, even though a country may have a serious balance of payments problems it may be reluctant to change its exchange rate for political consideration. Such a delay normally necessitates subsequent large exchange rate adjustment, often following severe speculation. For these reasons, international monetary crises frequently occur, bringing disturbances to all countries, especially developing countries which are normally more seriously affected than developed countries. Furthermore, as currencies of major trading countries, e.g. the **US** dollar form the largest proportion of international reserves of the system, the confidence problem concerning the stability of those currencies often arises. This is because the reserve currency countries must pursue two conflicting policies that is while generating international liquidity through deficits in their balance of payments, they must simultaneously maintain confidence in their currencies.

International monetary reform is extremely important to the economic wellbeing of all countries since the working of the international monetary system has direct bearing on international trade production and employment. This subject is broad and complex, and has not

received as much attention as it should especially in the developing countries including Thailand. The study of this subject will help highlight problems in the international monetary system so as to lead to better understanding of the problems and involving interests of the developing countries.

Matters which should be considered in international monetary reform are the following:-

1. Exchange rate The present exchange rate system and other systems will be examined in order to see merits and demerits so that recommendations could be made as to the best course of action to be taken by the developing countries. It is thought that the present fixed exchange rate system should continue to be used, but made it more flexible.
2. Adjustment mechanism The adjustment of the balance of payments and the responsibility of adjustment, including the use of an indicator to specify the timing and responsibility of making an adjustment, are considered with particular reference to the problem of developing and deficit countries.
3. Primary reserve asset and convertibility The introduction of special drawing rights as a new primary reserve asset to replace gold and reserve currencies is necessary. It will enable international liquidity to keep pace with expansion in world trade and payments as well as reduce problems arisen from the use of gold and reserve currencies as international reserve asset, in particular the adjustment problems of the reserve currency countries and convertibility of reserve currencies. The replacement of reserve

currencies in official holdings by the new international reserve asset will be considered with particular reference to developing countries - this is normally referred to as the consolidation process.

4. Intervention system In addition to maintaining exchange rate stability, official intervention in the foreign exchange market must be made consistent with the working of the adjustment process in order to prevent countries from evading adjustment responsibility. Each intervention system has different methodology and implications. The developing countries must therefore select the system that suits their requirements and conditions in their foreign exchange market.

5. International capital movements Although international capital movements are useful especially in helping to finance balance of payments disequilibrium, large, sudden and chronic movements are normally equilibrating and dangerous to the international monetary system and countries concerned. Controls of international capital movements in such a way as to be beneficial to the system as a whole are therefore necessary.

6. Conclusion and recommendations. This will deal with the broad framework of the international monetary system which could be improved within the present international monetary environments, by emphasizing matters that the developing countries should be especially interested and give close attention.

In making the research into this topic, in the first place, the outline was considered and laid out in parts. Subsequently a research was made on facts and relevant materials from text books, documents, periodicals and reports of the various meetings of the International Monetary Fund. More importantly, consultation was made with those familiar with this field. Compilation and finally conclusion were then made.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ชื่อ "การปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศกับประเทศกำลังพัฒนา" ซึ่งแนวความคิดและหลักการในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ มีใจเป็นเพื่อร่วมรณรงค์แนวความคิด และหลักการเกี่ยวกับระบบการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด หากมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง พิจารณาแนวโน้มที่ระบบการเงินระหว่างประเทศควรจะพัฒนาไปในอนาคตภายในภาวะแวดล้อมปัจจุบันและหลักการบางประการในส่วนที่สัมพันธ์กับประเทศกำลังพัฒนา และคาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องต่อภาวะการเงินของประเทศกำลังพัฒนาในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยเรานี้ นอกจากนั้นยังมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และกำลังศึกษาในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่งอีกด้วย ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต จากโรงเรียนมหาวิทยาลัย

ในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าได้ใช้ความอุตสาหะในการค้นคว้าหาข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ เป็นเวลา ๑ ปีเต็ม เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าความเคลื่อนไหวในระบบการเงินระหว่างประเทศมักเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น การเขียนวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้จึงเป็นสิ่งที่ยุ่งยากลำบากเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์วิจิตร สุพินิจ หัวหน้าหน่วยการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายวิชาการธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา และความปรารถนาดีตลอดมา ได้กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจเป็นอย่างดี ใค้ชี้ช่องทาง และสนับสนุนด้วยความเมตตาเสมอมา นอกจากนี้ยังได้ช่วยท้วงติงเกี่ยวกับข้อความบางตอนอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ข้าพเจ้าในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์วิจิตร สุพินิจ ด้วยความเคารพยิ่ง และจริงใจ

อนึ่ง ธนาคารกสิกรไทย จำกัด พิจารณาแล้วและเห็นว่าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบการเงิน การธนาคารและเศรษฐกิจของประเทศเป็น ส่วนรวม จึงอนุมัติทุนจำนวน ๑ ทุน เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาทถ้วน ให้แก่ชาวพม่า เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด มา ณ โอกาสนี้ด้วย

/_____
(สุนทร อินทรประสิทธิ์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำนำ	๙
บทที่	
๑ บทนำ	๑
๒ ระบบการเงินระหว่างประเทศ ลักษณะและวิวัฒนาการ	๓
๓ จุดอ่อนและขอบทรวงของระบบการเงินปัจจุบัน และการปฏิรูประบบการเงิน	๑๓
๔ อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate)	๒๓
๕ ระบบการปรับดุลการชำระเงิน (Adjustment Process) ...	๓๔
๖ สินทรัพย์สำรองเบื้องต้น และสภาพพึ่งแลกเปลี่ยนได้ (Primary Reserve Asset and Convertibility)	๕๐
๗ ระบบการแทรกแซง (Intervention System)	๖๖
๘ ปัญหาการเคลื่อนย้ายของเงินทุน	๗๗
๙ สรุป และขอเสนอแนะ	๘๓
บรรณานุกรม	๑๐๒
ประวัติการศึกษา	๑๐๖